

РЕЦЕНЗИЯ

на проекта **Онтология на ситуациите за състояние – лингвистично моделиране.**

Съпоставително изследване за български и руски, финансиран от Фонд „Научни изследвания“ в рамките на конкурса *Проекти по програма за двустранно сътрудничество – България – Русия 2019 – 2020 г.* (Договор № КП-06-РУСИЯ / 23 от 2020 г.) и от Руския фонд за фундаментални изследвания (Договор № 20-512-18005)

от проф. Красимира Алексова, Катедра по български език, Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Тематиката на проекта е напълно оригинална, а разработките с цел реализация на научните задачи са принос в изследването както на особености на българския език, така и на съпоставките му с руския език по отношение на проучването на ситуациите за състояние.

В отчета ясно са дефинирани целите на проекта, посветен на предикатно-аргументните структури, изразяващи ситуации за състояние в българския и руския език. Описана е основната цел на проекта – абстрактно онтологично представяне на типовете значения за състояние на базата на съвкупност от семантични диференциращи признаци. Несъмнено важна е хипотезата, която проверява научният екип. За нейната проверка са формулирани специфични цели, които смятам, че са напълно постигнати – проучено в съпоставителен план съвременното състояние при употребата на предикати и предикативи за състояние в различни тематични области в българския и руския език. Според моето виждане научните екипи по проекта са успели да открият основните прилики и разлики при моделите на концептуализация, лексикализация и граматикализация при изразяване на типовете състояния в българския и руския език.

В отчета са изтъкнати индикаторите за успешно изпълнение на проекта, които убедително доказват, че българският екип е преизпълнил значително планираните научни дейности:

- Вместо планираните три студии (минимум две в международни списания) във връзка със семантичната и синтактичната характеристика на предикатите за

- състояние в българския и руския език са публикувани пет студии, три от които в международни списания и една в съавторство с член на руския екип;
- Вместо три доклада на конференции са публикувани пет статии в списания, като изнесените доклади са единайсет, от които два доклада в съавторство с член на руския екип;
 - Вместо три публикации в сборници с доклади от конференции са публикувани пет статии в списания и шест статии в сборници с доклади от конференции, като една е съвместна с представител на руския екип;
 - При реализацията на научните задачи по проекта е изработена база данни с примери, илюстриращи предикати за състояние в българския и руския език, включваща 1663 паралелни изречения на български и руски вместо планираните 1000 изречения;
 - Вместо планираните три студии (минимум две в международни списания) за семантичната и синтактичната характеристика на предикативите за състояние в българския език са публикувани четири студии (две в международни списания).
 - Вместо планираните три публикации в сборници от конференции са публикувани пет статии и са изнесени пет доклада на конференции;
 - Създадена е база данни с примери, показателни за предикативите за състояние в българския и руския език, която включва 1078 паралелни изречения на двата езика вместо планираните 1000;
 - Вместо планираните пет глави в колективна монография, е публикувана колективна монография с 16 глави;
 - Вместо планираните пет съвместни публикации с представители на руския екип в реферирани и индексирани списания са публикувани 7 публикации в съавторство с представителите на руския екип;
 - Вместо планираните четири съвместни доклада с представителите на руския език и четири съвместни публикации в сборници с доклади от конференции общо са изнесени 21 доклада, от които 5 в съавторство с членове на руския екип, както и 18 публикации, от които 5 в съавторство с членове на руския екип.

В отчета подробно се представя реализирането на дейностите по отделните работни пакети. Проследяването на публикациите по проекта във всеки пакет убеждава, че задачите не само са изпълнени, но и значително преизпълнени. Няма нито една публикация или доклад, който да не е принос в българското и руското езикознание. Сериозно са разработени въпроси, които досега не са били обект на целенасочено проучване в българския и руския език.

Отчетът е много ясен, конкретен и достатъчно обстоятелствен, поради което дава пълна представа за постигнатото от научния екип. Смятам изпълнението на проектните задачи за пълно, а приносите за значителни както по отношение на българското и руското езикознание, така и за световната лингвистика.

В заключение бих посочила, че изпълнението на рецензирания проект заслужава най-висока оценка.

06.11.2022 г.

София

проф. Красимира Алексова